

[Hans Hansen.]

nedstemt, idet alle de andre partier stemte imod.

Jeg har ikke villet undlade at omtale dette første forslag om etkammerssystem og derved få lejlighed til at påpege, at der skulle gå mere end 40 år, før tanken om etkammerssystem og 21 års valgretsalderen modnedes.

Jeg mener, at tiden nu er moden til at afskaffe landstinget. Siden 1936 er landstingets andel i lovgivningsarbejdet år for år blevet mindre. Jeg husker, hvorledes det var de første år, jeg var medlem af dette høje ting. Da blev en række betydningsfulde lovforslag først forelagt her i landstinget. Men hvorledes er forholdet nu? Er der et eneste medlem i dette høje ting, der er tilfreds med de arbejdsforhold, vi nu har? Vi har lange tidsrum med få og korte møder, og så et par gange hver vinter møder regeringen med klumpsamlinger af lovforslag fra det andet høje ting, der skal vedtages i løbet af en dag eller to, ja, sommetider kræves de gennemført samme dag, som de er vedtaget i folketinget. Disse kritiske bemærkninger gælder naturligvis ikke de tilfælde, hvor det drejer sig om told- og afgiftslove. En mere jævn fordeling af arbejdet ville ikke alene medføre, at det kunne gøres bedre, men også, at det ville virke mere tilfredsstillende for dem, der udfører det.

Desværre må vi her i landstinget erkende, at for hvert år, der går, bliver arbejdsforholdene her i tinget ringere. Den nuværende regering har i højere grad end nogen tidligere regering bidraget til disse uheldige arbejdsforhold her i tinget. I rigsdags-samlingen 1948—49 blev der af den socialdemokratiske regering fremsat 53 forslag her i landstinget, men i fjor blev vi sat på smalkost af den nuværende regering, der kun fremsatte 32 forslag her i tinget, og hvad var det så for forslag? Det var i mange tilfælde forlængelsesforslag, hvorved der blot skulle rettes en dato eller et årstal. I indværende samling har regeringen fremsat 78 lovforslag i folketinget, men kun 23 i landstinget. Jeg sagde, at regeringen i fjor havde sat os på smalkost; da det er værre i år, må det vel være udsultning, regeringen har lagt op til.

Da der vist hverken er midler eller vilje til at skabe andre og bedre arbejdsforhold

i det nuværende landsting, er der kun een vej at gå, og det er at følge forfatningskommissionen og det af den højtærede statsminister her forelagte forslag til Danmarks Riges Grundlov, hvorved landstinget afskaffes.

Jeg har nu omtalt grundlovsforslagets negative bestemmelse om landstingets afskaffelse og skal derefter gå over til at gøre en række bemærkninger til det foreliggende forslags positive bestemmelser.

§ 1 er helt en nydannelse. Den har følgende ordlyd: „Denne grundlov gælder for alle dele af Danmarks Rige.“ Jeg finder, at det er en meget smukt formet paragraf. Der er ligefrem klang i disse ord, men hvad der er vigtigere, den udtrykker, som også den højtærede statsminister gjorde det i sin fremsættelsestale, at Danmark, Færøerne og Grønland er det danske rige. At Grønland bliver en ligeberettiget del af det danske rige, sker ved, at der i Grønland i henhold til § 28 skal vælges to medlemmer til det nye folketing. Det grønlandske landsråd har i sine samlinger såvel i 1951 som i 1952 behandlet dette spørgsmål og vedtaget at fremsætte ønske om en sådan repræsentation, såsnart der ved en grundlovsændring måtte blive mulighed herfor. Med den rivende udvikling, der i de senere år på alle områder har været i Grønland, er det både glædeligt og naturligt, at repræsentanter fra Grønland tager plads i det nye folketing.

§ 2 i lovforslaget lyder således:

„Regeringsformen er indskrænket-monarkisk. Kongemagten nedarves til mænd og kvinder efter de i tronfølge-loven . . . fastsatte regler.“

Denne paragraf har givet anledning til megen debat såvel i forfatningskommissionen som i pressen og i befolkningen. Diskussionen har drejet sig om, hvorvidt den skulle ændres således, at kønnenes ligestilling blev gennemført, eller man skulle nøjes med det, man kalder den betingede arvefølge. Sidstnævnte standpunkt er jo de konservatives. Socialdemokratiet er altid gået i brechen for kønnenes ligeberettigelse, og vi finder det urimeligt, at det konservative folkeparti ved sin stædige fastholden af den betingede arvefølge har gennemtvunget dette standpunkt såvel i forfatningskommissionen som i rigsdagen. Vi socialdemokrater og vel også mange andre har